

سایه سنگین تنش مسکو-واشنگتن بر سر مذاکرات وین یا تعلل آمریکا؟

عوامل خارجی یا چند موضوع باقی مانده حل نشده میان ایران و آمریکا، کدام یک مذاکرات در وین را متوقف کرد؟

عوامل خارجی یا چند موضوع باقی مانده حل نشده میان ایران و آمریکا، کدام یک مذاکرات در وین را متوقف کرد؟

به گزارش ایسنا، با بازگشت علی باقری مذاکره کننده ارشد کشورمان به وین پس از یک تنفس چند روزه در روز سه شنبه هفته گذشته، جلسه ای میان رئیس هیأت مذاکره کننده ایران و انریکه مورا هماهنگ کننده کمیسیون مشترک برجام برگزار شد اما از همان روز و به دنبال حواشی جنگ روسیه و اوکراین و تاثیر تحریم های آمریکا بر روسیه، زرمه هایی از بازگشت مجدد هیات های مذاکره کننده به پایتخت هایشان شنیده شد هر چند این شایعه چند روز طول کشید تا به واقعیت تبدیل شود.

با آغاز حمله روسیه به اوکراین در دو هفته گذشته و اعمال بی سابقه ترین تحریم های یک جانبه و چند جانبه علیه روسیه از سوی آمریکا و کشورهای اروپایی، مسکو با این ادعا که بخشی از تحریم ها بر تعهدات روسیه در چارچوب برجام تاثیر می گذارد، درخواست های جدیدی را برای مستثنی شدن از تحریم های آمریکا مطرح کرد. موضوع درخواست های تازه روسیه تحت عنوان "عوامل خارجی" خیلی سریع در ادبیات مقامات حاضر در مذاکرات جا گرفت این در حالی بود که از همان شروع جنگ روسیه و اوکراین بسیاری از تحلیل گران بر این مساله تاکید کردند که جدای از محتوای مذاکرات و چالش های میان ایران و آمریکا بر سر بازگشت به برجام، این موضوع تاثیر بسیاری بر مذاکرات خواهد داشت تا جایی که ممکن است سرنوشت مذاکرات را با ابهامی جدی رو به رو کند.

میخائیل اولیانوف نماینده روسیه در مذاکرات در اظهاراتی در این رابطه اعلام کرد، کشورش اخیرا رسما درخواست کرده است که همکاری های هسته ای و همینطور روابط تجاری و اقتصادی این کشور با ایران از تحریم های وضع شده در موضوع اوکراین معاف شوند.

روسیه معتقد است، عادی سازی روابط اقتصادی با ایران یکی از اهداف برجام بوده است و روسیه به عنوان یکی از شرکای تجاری ایران باید بتواند با ایران روابط عادی تجاری داشته باشد.

اما این موضع روسیه از سوی طرف های غربی موضوعی "بی ارتباط با برجام" توصیف شد.

مقامات ایران در رابطه با مواضع اخیر روسیه تأکید کردند، چیزی نباید مانع از اجرای مفاد توافق احتمالی در وین باشد و در این زمینه مفاد توافق احتمالی، برجام و قطعنامه 2231 باید مینا قرار گیرد. ایران معتقد است منافع ملی و حقوق ملت ایران تنها عامل تعیین کننده موضع ایران در مذاکرات بوده و خواهد بود.

در عین حال طرف های مختلف به ویژه ایران و نماینده اتحادیه اروپا در مواضع خود بر این مساله تاکید داشتند که اجازه نخواهند داد تا عوامل بیرونی یا درخواست های خارج از چارچوب برجام بر روند مذاکرات و توافق احتمالی تاثیر بگذارد.

تاثیر تحولات جنگ روسیه و اوکراین و بالا گرفتن تنش میان روسیه و آمریکا بر مذاکرات هسته ای در حالی این گفتگوها را با وقفه ای کوتاه مواجه کرده است که هنوز برخی مسایل میان ایران و آمریکا لاینحل مانده بود و تصور می شد تمرکز تیم های مذاکراتی پس از بازگشت علی باقری در روز سه شنبه به وین بر روی این مسایل باشد. مذاکرات هنوز به نقطه توافق نرسیده است؛ این جمله ای است که بارها مقامات ایرانی و آمریکایی و دیگر دیپلمات ها با وجود اعلام کفایت مذاکرات بر روی آن تاکید داشتند. در روزهای گذشته در مورد چند موضوع مهم باقی مانده، ایران و آمریکا نظرات خود را به طور مکتوب مبادله کردند. هرچند پیشرفت هایی در ارتباط با این موضوعات به دست آمده، اما هنوز فرمول مشترکی که مورد پذیرش هر دو طرف باشد به دست نیامده است، از این رو رابزنی ها و تبادل دیدگاه در مورد این چند موضوع همچنان ادامه داشته و دارد.

مقامات کشورمان تاکید دارند که برای دستیابی به توافق این امریکاست که باید تصمیمات لازم را در مورد این چند موضوع باقی مانده اتخاذ کند.

هم چنین بر اساس آنچه در هفته گذشته در مذاکرات رد و بدل شده است باید گفت که تغییر چشمگیری نسبت به قبل حاصل

نشده و هنوز هم مهم ترین مانع برای رسیدن به توافق پافشاری آمریکا بر مواضعش در چند موضوع پایانی است.

با وجود درخواست تازه روسیه و موضوعاتی که هنوز از سوی ایران و آمریکا تصمیم گیری نشده اند و تصمیم هیات های ایران و 4+1 برای بازگشت به پایتخت ها در روز جمعه، اما همه طرف ها با امید به اینکه مسایل پیش آمده حل و فصل خواهد شد، وین را ترک کردند.

انریکه مورا نماینده اتحادیه اروپا روز جمعه با توجه به موضوعات جدیدی که در روند مذاکرات از سوی روس ها مطرح شده و طرف ها نتوانستند بر سر آن به راه حل یا توافقی دست یابند، گفت، برای حفظ فضا و روح مثبت و سازنده مذاکرات، خوب است که وقفه ای داشته باشیم در عین حال در این مدت با همه هیات ها کار خواهیم کرد تا بر شرایط پیش آمده فائق آییم.

نماینده چین در مذاکرات نیز گفت: متن نهایی توافق هسته ای نیاز به بررسی نهایی دارد و کار برای تکمیل آن ادامه خواهد داشت.

اولیانوف نماینده روسیه نیز تاکید کرد که رفت و آمدها در هفته های گذشته در جریان بوده است اما ما در ارتباط با هم خواهیم بود.

وی اما گفت، آنچه باید بگویم این است که جمع بندی توافق فقط به روسیه بستگی ندارد. بازیگران دیگری هم هستند که نیاز به زمان و دغدغه های بیشتری دارند.

استفانی القاق مذاکره کننده ارشد انگلیس در مذاکرات در توییتی با ابراز تاسف عمیق از توقف در مذاکرات نوشت: توافق جامع و منصفانه روی میز و آماده نتیجه گیری است. ایران و آمریکا برای حل و فصل مشکلات نهایی سخت تلاش کرده اند.

وی گفته است که عوامل خارجی موثر بر مذاکرات طی روزهای آتی باید رفع شوند وگرنه ممکن است این مساله توافق را از هم بپاشد.

به گزارش ایسنا، به نظر می آید باید در روزهای آتی بیش از آنکه منتظر تحولات در روند مذاکرات هسته ای باشیم، منتظر تحولات در روند جنگ روسیه و اوکراین و تنش ها میان مسکو - واشتنگتن از یک سو و مسکو - اروپا از سوی دیگر باشیم. از آنجایی که در روند مذاکرات هر یک از کشورها منافع ملی خودشان را دنبال می کنند، طبیعی است که امروز روسیه با درگیری ایجاد شده، در روند مذاکرات نفع خود را دنبال کند اما باید دید روسیه همچون آمریکای زمان ترامپ، صرفا نفع خود را دنبال می کند یا به نفع، منفعت جمعی و منطقه ای و تلاش دیپلماتیک جمعی انجام شده در یک سال گذشته از موضع اخیر خود کوتاه می آید.